

ÅRSMELDING

2015

BUSKERUD
SAU OG GEIT

Program Tyrifjord Hotell

Fredag 19. februar

13:00 Grunder for Hallingdal Lokalmatsenter AS

(bearbeiding og konservering av kjøtt) v/ Else Horge Asplin

14:00 Beitesommeren 2015. Fylkesmann v/ Marit Surlien Hoen

Beitebruksplan - et godt verktøy. Fylkesmann v/ Astrid Aas

15:00 Prosjekt «Sau i flere fjøs» v/prosjektsekretær Per Liahagen

Kaffepause

16:00 Informasjon fra Rovviltnemda Region 2 v/ Anne Sandum

17:00 Markedssituasjonen for sau/lam

v/ tilførselsleder øst, Nortura v/ Erling Skurdal

(Mulighet for at tidspunkt for foredragene endres.)

19:30 Middag med sosialt samvær

Lørdag 20. februar

Kl. 9:00 Landsmøte/årsmøtefrekvens framover i NSG

Innspill til jordbruksforhandlingene.

1. Opprop, godkjenning av innkalling, saksliste og forretningsorden.
2. Valg av to representanter til å underskrive protokollen sammen med møteleder.
3. Årsmelding
4. Regnskap
5. Arbeidsplan
6. Eventuelt innkomne saker
7. Valg
8. Budsjett

13:00 Avslutning til lunsj.

INNHOLD

Leders tale	3
Årsmøte for 2014	5
Styret 2015	10
Tillitsvalgte 2015	12
Lokallag og antall medlemmer	13
Prosjekt «Sau i flere fjøs»	14
Avlsutvalget for sau	17
Regnskap <Gjeterhundnemnda	22
Organisert beitebruk	23
Utvikling i saueholdet	35
Statistikker, kjøtt og ull	38
Driftsregnskap, Bsg	40

Leders Tale BSG:

Etter mange år med underdekning av norske lam i butikkhyllene, er marknaden no i balanse. Dette har skjedd etter at Nortura i 2014 bad sauebøndene om å produsere 100 000 fleire norske lam. Resultatet viser at sauenaeringa raskt tilpassar seg etterspurnaden i marknaden. Lammeproduksjonen er framleis aukande, så Nortura har ei viktig oppgåve i åra framover. I 2015 åt kvar nordmann i snitt ca. 3,5 kilo med sauekjøt, mot 4,5 kilo for 10 år sidan. Med andre ord, potensialet ute hjå forbrukaren er stor. Underdekning av norske lam har vore negativt for sauenaeringa, den har vore ei kvilepute. Sauebøndene har tapt marknadsdelar i butikkhyllene, og dette er eit tap for sjølvforsyningsgraden av mat i Noreg.

Etterspurnad etter Økologiske produkt er imidlertid aukande, og den same trenden er det for fleire småskala merkevarer med lokal tilknytning. Mykje tydar på at me er inne i ei tid der forbrukarane har blitt meir bevisste på kva dei et, og kjøper i butikken. Produkt og merkevarebygging av lam, slik som til dømes Hallingskarvet lam, har vore vellukka. Dette var starten på ein bevisstgjering av kvalitet framfor kvantitet ut mot forbrukaren. Tillit til produkta våre er imidlertid viktig, og må byggjast over tid.

I dag er det mange av oss som leverer til Hallingskarvet lam produkt, men kva får eigentleg forbrukaren? Det har siste tida vore sterk fokus på aukande kraftforbruk i lammeproduksjon, og Nortura har involvert seg i vår bransje for å sjå nærmare på dei utfordringar me kan bli møtt med. Hallingskarvet lam marknadsfører kor hen sauens går på fjellbeite. Lamma har eit større volum av omega 3. Feittsyrer i kjøtet, en dei lam som t.eks går på gjødsla innmarksbeite, eller som er sluttfora med kraftfor. Det er viktig at me leverer lam med den kvaliteten som forbrukaren får opplyst han kjøper, derfor bør Hallingskarvet lam vere eit produkt som blir slakta frå fjellbeite. Ved å dokumentere denne kvaliteten og produksjonsforma på ein god måte kan me heilt sikkert vidareutvikle denne kvaliteten, og selje eit endå større volum av Norske kvalitetslam i framtida. Kanskje kan me eksportere norske kvalitetslam?

Norsk sauaproduksjon er i utvikling, lamma blir større, men likevel seinare slaktermodne. Mykje tydar på at slakteprosenten er i ferd med å gå ned, i alle fall om me skal tru på tala frå Nortura. Viktige avklaringar for vår produksjon og økonomi er om det er samanhengar mellom tilvekstevna hjå sauens, og størrelsen på dyra. Det vil og vere ei utfordring om beinprosenten i slaktet er i ferd med å bli større.

Fyrst i januar inviterte Nortura på Rudshøgda sauemiljøet til ein gjennomgang ved utviklinga av lammeproduksjon. Nortura tok opp utfordringane med aukande kraftforbruk ved

sluttforing av slaktelamma. Animalia ved Morten Røed la fram fakta tal ved utviklinga av slaktelamkvaliteten. Kritikken frå produsentane om at me i september hadde dårlegare slakteklassar en tidlegare år vart godt dokumentert av Animalia, gjennom utviklinga fram til no i dag. Aukande kraftforbruk utover hausten medfører at klassifiseringa bedrar seg. Forbrukaren har blitt meir bevisst på kva han et. Derfor må Norsk sau og geit iblant justere måla sine, for å imøte koma endringar i marknaden.

Dei to siste geitemjølk brukna i Hemsedal er no lagt ned, begge har planar om å starte med sau. Om Geitemjølka skal overleve i Buskerud, så vil produsentmiljøet vere avgjerande. Framleis har me eit godt miljø for geitemjølk produksjon i Ål og Hol, no som dei einaste i Buskerud. Dette må takast vare på! Likevel er det overproduksjon av geitemjølk i landet, kvifor? Geitemjølka er ei spennande råvare, det er mykje smak, og med sin eigenart og produksjonsform er dette eit produkt som har stort potensiale, også som oppleving for tilreisande, og turisme.

Etter at Geitekillingen fekk sitt slaktetilskot, har den næraast med tvang blitt prøvd for marknaden. Og kva har skjedd? Jo, rimelig raskt så har marknaden respondert på geitekillingen som eit kvalitetsprodukt. Geitekillingen må bli ei eksklusiv merkevare med høg fokus på kvalitet og eigenart, om den skal bli ein del av geitemjølk produsentane sitt produkt og økonomi.

Rovdyrsituasjonen i Buskerud har aldri vore betre. Sjølv om belastninga gjev store forskjellar lokalt, har talet produsentar som har søkt om erstatning av sau og lam til freda rovvilt blitt nær halvert i 2015. Talet omsøkte dyr har likevel ikkje ein så stor nedgang. Dette betyr at den som likevel er råka, framleis har det like tøft. Gaupeforvaltninga begynner å setje seg for region 2, men framleis ligg me over bestandsmålet. Situasjonen for jerv og bjørn er uendra, medan ei for stor ulvestamme i øst påverkar situasjonen for vår region. Sidan i haust er det felt 3. Ulvar i Buskerud og Telemark. Dette er ei dårleg utvikling, og betyr at utfordringane i framtida kjem til å bli store, om ikkje myndighetene tek situasjonen for ulv på alvor. Trass i dei store utfordringane, har likevel sauken på beite hatt sin beste sommar på mange år!

Leiar Tor Grøthe.

Referat fra årsmøte på Rødberg 21.02.15

Buskerud Sau og Geit

Leder Tor Grøthe ønsket velkommen til årsmøte for 2014 og leste opp leders tale fra årsmeldingen.

Sak 1. Konstituering

- Opprop

Det var i alt 26 stemmeberettiget og 34 frammøtt.

Av 18 lokallag var det 16 som var representert.

Jon Lilleslett representerte avlsutvalget

Ingen representanter fra Buskerud gjeterhundnemnd

- Godkjenning av innkalling og saksliste.

Ingen bemerkninger til innkallingen og møtet ble erklært lovlig satt.

Jon Sand ble valgt til møteleder på årsmøte 2013 for 2014.

Sak 2. Valg av to representanter til å underskrive protokollen sammen med møteleder.

Vedtak: Steinar Staaland og Marit Nerol ble enstemmig valgt til å skrive under protokollen sammen med møteleder.

Sak 3. Årsmelding

Møteleder gikk igjennom årsmelding. Det ble kommentert manglende årsrapport fra Buskerud gjeterhundnemnd.

Jon Lilleslett gikk igjennom årsmelding og regnskap for avlsutvalget.

Kommentar: Tidligere, da Buskerud utvekslet værer var det en god stemning og arbeidslyst i miljøet. Nå er det ingen utfordringer annet enn levering av seminvarer. Utviklingen i NSG har tapt seg i forhold til lokalt engasjement. Indeksene har en god sikkerhet og utvikling, spørsmål som stilles er at enkelte ringer som bruker mye semin ikke når opp. Sentrale møter er uten innflytelse og gir ingen inspirasjon, det meste er avklart på forhånd.

Ellers ingen kommentarer til årsmelding.

Sak 4. Regnskap

Sigmund Waaler Røed gjennomgikk regnskap. Det ble brukt mer penger enn budsjettert dette året som gjenspeiles i aktivitet. Årsmøte ga uttrykk for at dette var greit i en periode med bakgrunn i blant annet oppstart av prosjekt «Sau i flere fjøs»

Vedtak: Årsmelding og regnskap er enstemmig vedtatt.

Sak 5. Arbeidsplan

Måned	Dato	Aktivitet	Ansvar
Januar		Planlegge årsmøte m/arbeidsplan/budsjett	Styre
Februar		Gjennomføre årsmøte	Styre
		Gi innspill til jordbruksforhandlingene, involvere lokallag. Investeringsstøtte til jordbruket. Følge med på utvikling av endring i Markedsreguleringen.	Alle
Mars		Styremøte, oppnevne råd og utvalg. Prosjektinformasjon ut til lokallag og landbrukskontor	Leder
Mars	25.	Dialogmøte med gjeterhund nemnd	Leder
August		Dialogmøte med avlsutvalg	Styre
September		Dialogmøte med geit.	Styre
Oktober / november		Høstsamling, værmønstringer	Styre
Desember	Januar	Oppfordre til god sporing av gaupe.	Styre

Videre skal fylkeslaget arbeide:

- * Rovdyrproblematikken
- * Oppretteallianse mot lokale politikere
- * Samarbeid med Fylkesmann, Buskerud Bondelag og Buskerud småbrukarlag
- * Arbeide for økt optimisme i saueholdet og for å øke antall sau med prosjekt "Sau i flere fjøs"
- * Styrke geiteholdet i Buskerud

Vedtak: Handlingsplan godtatt av årsmøte

Sak 8. Innkomne saker

- ✓ Høring på lagslovene til NSG.

Dette ble grundig diskutert under fagmøte 20.2 og årsmøte gir styret fullmakt til å sende dette videre til NSG.

- ✓ Innspill til jordbruksforhandlingene.
- Oppstarthjelp til nye produsenter, her vil telledato kunne ha en innvirkning. Livdyrprisen har hatt en vesentlig økning etter økt kvalitetstilskudd på slakt. En form for støtte 1. eller 2. driftsår er ønskelig.
- Viktig å støtte utmarksbeite
- Nedbygging av matjord øker, grasproduksjon trengs for å øke produktiviteten av sau. Nydyrkingstilskudd kan være med på å øke grasproduksjon.
- Ved nydyrking må man betale arkeologtest (fra 14 daa) og konsekvensutredning over 50 daa. Denne kostnaden bør reduseres for bonden da det blir en ekstra kostnad ved nydyrking.

Sak 9. Valg

Leder i valgkomiteen Knut Reidar Bråten la fram forslag.

Forslag fra valgkomiteen

Leder og nestleder velges for 1 år av gangen, resten av styret velges for 2 år

	Styret	Valgt		På valg:
Leder	Tor Grøthe	2015	1 år	2016
Nestleder	Gerd Jorde	2014	2 år	Nestleder 2016
	Sigmund Waaler Røed	2014	2 år	2016
	Steinar Staaland	2015	2 år	2017
	Steinar Larsen	2015	2 år	2017

Varamedlemmer velges for 1 år

1	Bjørn Næss	2015	2016
2	Aslak Geir Skurdal	2015	2016
3	Jørn Andersen	2015	2016

Velges for 2 år

Revisorer	Personlig vara
Barbro Dusegard	Tormod Smøttebråten 2016
Kirsti Skrattegard	Leif Bergaplass 2015

Valgkomité

		Valgt	Personlig vara	Valgt
Leder	Knut Reidar Bråten	Krødsherad 2012	Ole Jakob Jemtland	Krødsherad 2015
	Per Liahagen	Gol 2013	Magne H. Eide	Skurdalen 2013
	Anton Mayrhofer	Modum 2014	Erlend B. Yttri	Bingen 2015
	Steinar Bergerud	Rødberg 2015	Kjell Ole Fønstelien	Uvdal 2013
	Østen Gladhus	Nes 2014	Gunder Trommald	Flå 2015

Godtgjørelse blir i 2015 slik:

Leder 10000.-

Kasserer 3000.-

Møtegodtgjørelse 1200.-

Bilgodtgjørelse etter statens satser

Møteleder for årsmøte 2016: Jon Sand

Utsendinger til Landsmøte:

Tor Grøthe og Steinar Larsen

Vara: Sigmund Waaler Røed og Steinar Staaland

Vedtak: Forslaget fra valgkomiteen enstemmig vedtatt.

Sak 10. Budsjett

INNTEKTER	Regnskap	Regnskap	Budsjett
	2013	2014	2015
Kontingenter	133910	129540	130000
Refundert møter	20205	33825	35000
Prosjekt "Sau i flere fjøs			20000
Renteinntekter	5653	6264	6000
Nortura SA, kontor m/sekretær	40000	40000	40000
	199768	209629	231000
UTGIFTER			
Honorarer	37600	57550	50000
Møteutgifter	7670	11389	12000
Reiseutgifter	14565	29876	20000
Telefon, gebyr, kontorrek.		4049	4000
Samlinger/møter	37035	76893	67000
Gaver, premier, støtte	8801	8837	9000
Innleide tjenester	1200	1200	1200
Arbeidsgiveravgift	3986	6100	5000
Gjeterhund nemnda	3450	2640	2800
Prosjekt "Sau i flere fjøs			20000
Nortura SA, kontor/sekretær	40000	40000	40000
	154307	238534	231000

Vedtak: Budsjett enstemmig vedtatt.

Jon Sand

Steinar Staaland

Marit Nerol

Referat fra fagdag 20.2 på Rødberg

Ca 40 personer deltok på fagdagen.

Fredagen startet med velkommen fra leder og Gerd Jorde gikk igjennom prosjekt «Sau i flere fjøs». Buskerud sau og geit starter prosessen med å skaffe midler for finansiering av prosjektet. En viss egenandel fra fylkeslaget må påbereges.

Videre ble det en god igjennom av foreslalte endringer i NSG sine lagslover.

Møte kom med disse forslag:

§ 1 Formål

Deltagerne ønsker å få med seg rovdyr som arbeidsfelt.

§ 3 Medlemskap

Her bør det som før være hovedmedlem, husstandsmedlem, æresmedlem, støttemedlem med og uten blad. Husstandsmedlemmer bør få være med på aktiviteter igangsatt av NSG. Differensiering mellom ulike former for medlemskap kan bli aktuelt. BSG ser det som vanskelig å få like mange støttemedlemmer som husstandsmedlemmer.

§ 6 Medlemskontingent

Hovedmedlem skal ha dyr som sau, geit eller gjeterhund. 1. setning i andre avsnitt slettes.

§ 8 Landsmøte

Punkt 12. Det skal velges 3 geiterepresentanter, med 3 varamedlemmer.

§ 12 Lokallag.

Lokallag må selv kunne bestemme hvor mange medlemmer de vil være.

Punkt 8. Lokallag må selv kunne velge hvor mange varamedl. de ønsker. Fra 1 til 3.

- ✓ Espen Marker fra SNO holdt et innlegg om rapportering og registrering av observasjoner
- ✓ Eivind Lurås fra Flå jakt og fiske snakket om jakt på rovdyr
- ✓ Steingrim Roen fra Økonomiservice avsluttet med forklaring om hva regnskapet forteller oss og hvordan kan vi lære av hverandre.

STYRET

Styret har i beretningsåret bestått av følgende:

Leder:	Tor Grøthe	3560 Hemsedal
Nestleder:	Gerd Jorde	3540 Nesbyen
Kasserer:	Sigmund Waaler Røed	3404 Lier
Styremedl.:	Steinar Larsen	3570 Ål
	Steinar Staaland	3628 Veggli
1. varamedlem:	Bjørn Næss	3370 Vikersund
Sekretær:	Nortura Sa v/Vinni Foss	3550 Gol

Det har i året vært avholdt 5 styremøter, to av møtene har vært dialogmøte med avlsutvalget og geitebønder i Hallingdal.

Det er også gjennomført møter med «Prosjekt sau i flere fjøs».

Værmonstring ble gjennomført 31. oktober i samarbeid med avlsutvalget.

1. vara er innkalt til styremøtene. Det er i året behandlet 43 saker.

I tillegg til styremøter har det vært kontakt per telefon og på e-post mellom styremedlemmene.

Av saker kan disse nevnes:

- Rovdyrproblematikken og fellingstillatelse.
- Innspill til jordbruksforhandlinger
- Prosjekt «Sau i flere fjøs»

Sekretær

Samarbeidsavtale om sekretærfunksjon mellom Nortura Sa og Buskerud Sau og Geit er i året uendret. Gjensidig frist for oppsigelse av avtalen er på 3 måneder.

Buskerud Sau og Geit
er medlem av Buskerud landbruksselskap

Forsikringer

Gjensidige samarbeider med Norsk Sau og Geit og gir tilleggsfordeler utover de rabatter du kan få gjennom medlemskap i andre organisasjoner, som Norges Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag.

Hjemmeside for Buskerud sau og geit

Sekretær oppdaterer med referater fra styremøter og eventuelt innspill fra medlemmer. Sigmund Waaler Røed vil være medansvarlig med å legge ut informasjon om gjeterhund og eventuelt andre oppdateringer. Lokallag som måtte ønske det, kan opprette egne sider.

Representasjoner:

Tor Grøthe:

- Representasjonsmøter i NSG
- Samarbeid med Fylkesmann angående rovdyr
- Samordningsmøte for rovvilt
- Prosjekt «Sau i flere fjøs».
- Jordbruksforhandlinger

Steinar Staaland har representert fylkeslaget i avlsutvalget.

Steinar Larsen har representert fylkeslaget angående geit.

Sigmund Waaler Røed har representert fylkeslaget i Buskerud gjeterhundnemnd.

Værmonstring.

Værmonstring ble gjennomført, i samarbeid med Avlsutvalget på Lien videregående skole, 31. oktober. Det stilte 32 værer og ca. 45 personer tok turer til avlsdiskusjon.

Per Liahagen og Steinar Bergerud tok opp diskusjon om «Fôring for ønsket lammetall». Ivar Slettemoen snakket om utvikling av avlsarbeidet og utfordringer iavl på sau.

Tillitsvalgte i Buskerud Sau og Geit 2015

Leder:	Tor Grøthe	3560 Hemsedal
Nestleder:	Gerd K. Jorde	3540 Nesbyen
Kasserer:	Sigmund Waaler Røed	3404 Lier
Styremedlem:	Steinar Larsen	3570 Ål
	Steinar Staaland	3628 Veggli

Varamedlemmer

1. Bjørn Næss	3370 Vikersund
2. Aslak Geir Skurdal	3580 Geilo
3. Jørn Andersen	3300 Hokksund

Revisorer:

Barbo Dusegard, Vats	Tormod Smøttebråten, Gol
Kirsti Skrattegard, Ål	Leif Bergaplass, Leveld

Valgkomité:

Knut Reidar Bråten, Noresund	Ole Jakob Jemtland, Krødsherad
Per Liahagen, Gol	Magne H. Eide, Skurdalen
Anton Mayerhofer, Modum	Erlend Brekken Yttri, Modum
Steinar Bergerud, Rødberg	Kjell Ole Fønstelien, Uvdal
Østen Gladhus, Nes	Gunder Trommald, Flå

Leder: Knut Reidar Bråten

Avlsutvalget for sau:

Ring 61, Knut Erik Slåtto	3576 Hol
Ring 62, Per Kvelprud	3570 Ål
Ring 63, Knut Sørbøl	3550 Gol
Ring 64, Jon Roar Grøstad	3421 Lierskogen
Ring 65, Runar Vedhus	3630 Rødberg
Ring 67, Sigbjørn Grøthe	3579 Torpo

Fra Buskerud sau og geit: Steinar Staaland

Geit i Buskerud:

Fra Buskerud sau og geit: Steinar Larsen

Buskerud Gjeterhundnemnd:

Jon Sand	3405 Lier	Leder
Steinar Strøm	3624 Lyngdal	
Steinar Hagen	3550 Gol	
Knut Ove Bakkerud	3540 Nes	
Jane Kristiansen	3370 Vikersund	

Fra Buskerud sau og geit: Sigmund Waaler Røed

LOKALLAG OG ANTALL MEDLEMMER

I alt 18 lokallag er tilsluttet BSG. Tabellen nedenfor gir oversikt over lag og ledere i 2015 samt betalende medlemmer de to siste årene.

Herav antall:

LOKALLAG:	LEDER:	ADRESSE:	2014	2015	husst.-medl.	æresmedl.	støttemed.	ut- send.
Lier	Arne Chr. Sand	3408 Tranby	41	41	9		5	2
Eggedal	Knut Helge Kaugerud	3359 Eggedal	20	19	1		2	1
Gol	Yngve Skaret Elbjør	3550 Gol	29	29	2	2	2	1
Hemsedal	Raymond Sagsveen	3560 Hemsedal	24	23	2		2	1
Hol / Geilo	Marit Nerol	3576 Hol	41	40	3			2
Krødsherad	Bjørn Kristian Bråten	3535 Krødsherad	9	8	1			1
Flå	Bjørn Ole Pettersborg	3539 Flå	8	10		1		1
Modum	Bjørn Næss	3370 Vikersund	51	52	8	3	1	2
Nes	Østen Gladhus	3540 Nesbyen	47	46	4		1	2
Numedal/Sandsvær	Steinar Staaland	3628 Veggli	37	33	3		1	1
Ringerike	Frede Hammerstad	3514 Hønefoss	30	32	2		2	1
Røyken/Hurum	Mikael Plomgren	3480 Filtvedt	16	16	1		1	1
Skurdalen/Dagali	Aslak G. Skurdal	3580 Geilo	10	9				1
Tunhovd	Hallgeir Lislegård	3540 Nesbyen	4	4	2		1	1
Nore / Uvdal	Vebjørn Enerstvedt	3629 Nore	53	54	3	1		2
Vats / Leveld	Karstein Dolvik	3570 Ål	44	43	10		1	2
Øvre Eiker	Jørn Andersen	3300 Hokksund	26	26	3	2	2	1
Ål	Karianne Sørbøen	3570 Ål	52	53	2	1	1	2
Buskerud sau og geit	Tor Grøthe	3560 Hemsedal	542	538	56	10	22	25

Prosjektet «Sau i fleire fjøs»

Prosjekteigar er Buskerud Sau og Geit.

Tidsramma for prosjektet strekker seg over 3 år med start 1. november 2015 og slutføring 1. november 2018. Omfattar primært Hallingdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Det er etablert Styringsgruppe med følgjande samansetnad:

- Representant frå Buskerud Sau og Geit: Tor Grøthe (leiar)
- Representant frå Buskerud Bondelag : Håkon Haug Laa
- Representant frå Buskerud Bonde- og Småbrukarlag: Elin Bergerud
- Representant frå Nortura: Erling Skurdal
- Sekretær: Per H. Liahaugen

Det er etablert Prosjektgruppe med følgjande samansetnad:

- Gerd Jorde, Nes (leiar)
- Steinar Bergerud, Nore
- Steinar Staaland, Rollag

Formålet med prosjektet er å:

- auke produksjonen av lammekjøtt basert på naturgjevne ressursar
- auke kvalitetane i kulturlandskapet
- legge til rette for gode næringsinntekter for bønder, og sikre arbeidsplassar innanfor foredling av mat og i reiseliv
- få til ei betre koordinering mellom landbruk og andre aktørar i utmarka, i samband med utnytting av beiteressursane

Målgruppe for prosjektet er:

- Sauprodusentar, og bønder som vurderer å starte med sau
- Eigrarar, sjølvstendige eller i samarbeid, som disponerer beiteområder i utmark
- Kommunane ved politikarar/planavdelinga

Prosjektet har som konkrete mål å:

- auka produksjonen av lammekjøt med 5 % i prosjektperioden
- auke kvalitetane i kulturlandskapet gjennom meir organisert bruk av innmarks- og utmarksressursane
- styrke arbeidsplassane innanfor landbruket, foredling av mat og i reiselivet
- ta i bruk ledige gardsbruk, fjøs, innmarks- og utmarksressursar
- auke tal nye fjøs med 10 i prosjektperioden, eller som eit resultat av prosjektet
- ombygging eller tilbygg ved 20 eldre fjøs for å betre økonomien og produksjonsmiljøet
- auke fokuset på laushundproblematikk gjennom informasjon

- bidra til å betre planarbeidet i og mellom kommunane, for å sikre mogelegheit for god utnytting av utmarksbeitene
- betre økonomien ved tiltak som kan gje meir rasjonelle driftsopplegg, primært for å redusere arbeidsforbruket pr. søye
- stimulere til tiltak som betrar samarbeidet mellom produsentar
- betre fagkunnskapen og yrkesstoltheita i næringa
- ha kontakt med pressa for å skape interesse, kunnskap og betre omdømme, både i og utanfor næringa

Lokale arbeidsgrupper

- Lokale Sau- og geit
- Andre lokale landbruksorganisasjonar
- Kommunene
- Evt. andre aktuelle samarbeidspartar

Hovudoppgåvene til dei lokale arbeidsgruppene er:

- 1) Registrere status for sauehaldet i kommunen:
 - Arealbruken, særleg utmarksbeite og innmarksbeite
 - Sauefjøs
 - Kommunale planar per 2015
- 2) Kartlegge lokale ressursar som er viktige for sauehald og beitebruk
- 3) Prioritere satsingsområder for å styrke/auke lammekjøtproduksjonen og arealbruken i kommunen
- 4) Lage tiltaksplan for å nå måla for dei prioriterte områda (pkt. 3)
- 5) Iverksetjing av nødvendige tiltak

Vidare framdrift lokalt:

- 1) Møte med Jordbruksjefane i Øvre Buskerud 26. januar 2016
- 2) Oppnemning av representantar til dei lokale Arbeidsgruppene i løpet av januar 2016.
- 3) Fyrste møte i Arbeidsgruppene innan 15. februar 2016. Ein frå Prosjektleiinga vil kunne delta på dette møtet.
- 4) Registrering og kartlegging innan 20. mars 2016
- 5) Bruk våren/sommaren til å kartlegge areal- og beitestatus

Referansegruppe:

- Fylkesmannen i Buskerud: **Marit Surlien Hoen**
- Nortura
- Buskerud Sau og Geit
- Ein representant frå kommunane/regionråda i dei to dalføra
- Innovasjon Noreg: **Ole Herman Oppen**
- Fjellandbruket i Buskerud/Telemark
- Norsk Landbruksrådgjeving Østafjells: **Dagfinn Ystad**

Utviklinga for sau i Øvre Buskerud sammenlikna med andre områder

På landsplan er det 6.884 færre sauebruk i 2015 enn i 2001 (nedgang på 32,6%)

I Buskerud er reduksjonen 259 bruk (32,0%), og i Øvre Buskerud 198 bruk (37,6%).

For tal sau er nedgangen slik:

Landet - 70.156 (7,4%), Buskerud - 3.404 (8,2%)

Øvre Buskerud - 4.910 (17,4%).

Av dette ser ein at Nedre Buskerud har hatt ein mindre nedgang i tal sauebruk (-61 bruk/-21,6%) og har ein auke i tal sau (+1.506 sau/+11,2%).

Andre delar av landet, spesielt Rogaland, har hatt til dels sterk auke i tal sau og lam. Der har tal sau auka med 16.589 sau (+9,9%) og 46.696 lam (+18,9%).

Øvre Buskerud hadde i 2001 2,97% avøyene og 3,41% av lamma i Noreg.

I 2015 var dette redusert til 2,65% avøyene og 3,02% av lamma, ein reduksjon på 0,32 og 0,40%.

Rogaland hadde i 2001 17,59% avøyene og 17,27% av lamma i Noreg.

I 2015 hadde dette auka til 20,87% avøyene og 20,21% av lamma, ein auke på 3,28 og 2,95%.

ÅRSMELDING FOR AVLSUTVALGET I BUSKERUD

Avlsutvalget har bestått av:

Leder: Knut Sørbøl, Jon Roar Grøstad, Rune Vedhus, Knut Erik Slåtto, Per Kvelprud og Sigbjørn Grøthe.

Det har vært gjennomført to møter i beretningsåret og leder har representert på møte i Regionutvalget for avl/øst.

Avlsutvalget har ansvar for kåring i fylket og det ble bedømt 569 lam i 2015 mot 633 værlam i 2014.

Modum, Uvdal, Nes Gol og Hemsedal samt Hallingdal spærling hadde i år felles samling til kåring, Ål og Hol ble gjennomført som gardskåring.

Kåringsted	Bedømte	Kåra	Kåra på disp	Vraka
[Gardskåring]	35	100%	31	89% 0 0% 4 11%
Gol	116	100%	98	84% 0 0% 18 16%
Hol	75	100%	64	85% 4 5% 7 9%
Hurum	14	100%	12	86% 1 7% 1 7%
Modum	121	100%	77	64% 20 17% 24 20%
Nesbyen	53	100%	37	70% 1 2% 15 28%
Nore og Uvdal	54	100%	48	89% 1 2% 5 9%
Ål	101	100%	84	83% 1 1% 16 16%

Buskerud	569	100%	451	79%	28	5%	90	16%
Rase	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Spæl (kvit)	39	100%	24	62%	0	0%	15	38%
Suffolk	4	100%	3	75%	0	0%	1	25%
NKS	450	100%	395	88%	1	0%	54	12%
Texel	9	100%	0	0%	7	78%	2	22%
Pelssau	20	100%	0	0%	11	55%	9	45%
Gmlnorsk spæl	24	100%	7	29%	8	33%	9	38%
Blæset	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%
Nor-X	7	100%	6	86%	1	14%	0	0%
Farga spæl	15	100%	15	100%	0	0%	0	0%
Buskerud	569	100%	451	79%	28	5%	90	16%

Vrakingsårsak	Buskerud			Landet		
	Antall	% av vraka	% av bedømte	Antall	% av vraka	% av bedømte
Testikler	6	6,7	1,1	119	9,2	1,2
Horn	1	1,1	0,2	32	2,5	0,3
Feil bitt	10	11,1	1,8	54	4,2	0,5
Lause bøger	1	1,1	0,2	27	2,1	0,3
Kryss	1	1,1	0,2	3	0,2	0
Bein	5	5,6	0,9	108	8,3	1,1
Dyrehår	6	6,7	1,1	108	8,3	1,1
Svarte hår	5	5,6	0,9	54	4,2	0,5
Marg	31	34,4	5,4	262	20,2	2,7
Grov ull	1	1,1	0,2	17	1,3	0,2
Filta ull	2	2,2	0,4	75	5,8	0,8
Kort ull	1	1,1	0,2	61	4,7	0,6
Utypisk ull	14	15,6	2,5	96	7,4	1
O-indeks	1	1,1	0,2	51	3,9	0,5
Annet	5	5,6	0,9	126	9,7	1,3
Totalt	90	100	15,8	1296	100	13

Buskerud har i 2015 levert disse værene til semin:

Rase	Kåringensnr	Navn	Ring		Oppdretter
Spæl (kvit)	201227340	SIVERT	62	Hallingdal spælværring	
Spæl (kvit)	201328135	MEHANK	62	Hallingdal spælværring	
Rase	Kåringensnr	Navn	Ring		Oppdretter
NKS	201126351	BILLY	63	Nes-Gol-Hemsedal	
NKS	201328117	VEGLISPISS	65	Uvdal værring	
NKS	201328323	FIBALARS	67	Ål	
NKS	201328336	BAGGAR	67	Ål	

NKS	201328356	LØYTUS	67	Ål	Lars Løyte
-----	-----------	--------	----	----	------------

Værmonstring

Mønstringen ble gjennomført på Lien lørdag 31. oktober 2015 i samarbeid med styret i Buskerud sau og geit.

Styrer for værmønstringen: Knut Sørbøl

Dommer: Jon R Aas

Det stilte 28 Norsk kvite værer og 4 spælværer.

Beste eksteriør risbiter ble:

NKS: 201429172 Sanches oppdretter Lars Ole Dokk - ring 67

Spæl: 201429307 Mehank Lange oppdretter Frede Hammerstad - ring 62

Beste indeksvær i Buskerud 2015:

Heppti 201429310 O-indeks på 142, oppdretter er Per Kvelprud - ring 62

Vi gratulerer!

201429310 Heppti

201429172 Sanches

Etter mønstring og mat ble det diskusjon blant de 40-50 frammøtte hvor tema var:

Informasjon fra leder i Avlsrådet v/ Ivar Slettemoen

Fôring for ønsket lammetall. V/Per Liahagen og Steinar Bergerud

Årsregnskap 2015

v/Vinni Foss Avisutvalget i Buskerud

	Note	2015	2014
Resultatregnskap			
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekter		0	16 000
Annen driftsinntekt		47 800	49 900
Sum driftsinntekter		47 800	65 900
Lønnskostnader m.m.		37 882	39 474
Annen driftskostnad		8 058	8 933
Sum driftskostnader		45 941	48 407
Driftsresultat		1 859	17 493
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen rentekostnad		-41	-76
Resultat av finansposter		41	76
Resultat før skattekostnad		1 900	17 569
Ordinært resultat		1 900	17 569
Ekstraordinære inntekter og kostnader			
Årsoverskudd (Årsunderskudd)		1 900	17 569
Overføringer			
<i>Årl 16/2-2016</i>			
<i>Rekvenskaper er revidert og gjennet i orden</i>			
<i>Barbo tilsegrap Fist Stratlegjord</i>			

Årsregnskap 2015

v/Vinni Foss Avisutvalget i Buskerud

Note	31.12.2015	31.12.2014
------	------------	------------

Balanse

EIENDELER

Anleggsmidler

Omløpsmidler

Kundefordringer

8 420	-355
-------	------

Sum fordringer

8 420	-355
--------------	-------------

Bankinnskudd, kontanter o.l.

85 692	93 582
--------	--------

Sum bankinnskudd, kontanter o.l.

85 692	93 582
---------------	---------------

Sum omloppsmidler

94 112	93 227
---------------	---------------

SUM EIENDELER

94 112	93 227
---------------	---------------

Årsregnskap 2015

v/Vinni Foss Avisutvalget i Buskerud

Note	31.12.2015	31.12.2014
------	------------	------------

EGENKAPITAL OG GJELD

Annen egenkapital

88 192	/0 623
--------	--------

Ud sponert resultat (ikke posert)

1 900	17 589
-------	--------

Sum oppjent egenkapital

90 092	88 192
---------------	---------------

Sum egenkapital

90 092	88 192
---------------	---------------

Gjeld

Skyldig oltartige avgifter

4 020	5 035
-------	-------

Sum kortiktig gjeld

4 020	5 035
--------------	--------------

Sum gjeld

4 020	5 035
--------------	--------------

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

94 112	93 227
---------------	---------------

VOSS**Resultatrekneskap 2016****Buskerud Gjeterhundnemnd**

Driftsinntekter 2015 Budsjett 2015 2014

Salgsinntekter
Prøveavgifter 1 350**Sum driftsinntekter:** 1 350**Driftskostnader**Dommerutgifter 7 600
Bankutgifte: 12
NM 50 000

Årl 16/2-2016
Tilbakekaper er avdekket og gjennom i orden
Karl Stålesgard
Karl Stålesgard

Sum driftskostnader: 57 612**Driftsresultat:** -56 262**Finansinntekter og kostnader**Renteinntekter
Renteutgifter
Arsunderskot -56 262

Oppsummering av beitesesongen i Buskerud 2015

Marit Surlien Hoen

Statistikk fra organisert beitebruk, tilskuddsordninger og erstatninger for tap av husdyr til rovvilt i 2015

I følge søknader om produksjonstilskudd i jordbruket var omfanget av utmarksbeiting i Buskerud slik per 31. juli 2015:

DYR PÅ UTMARKSBEITE	ANTALL BRUK	ANTALL DYR
Mjølkekyr/ammekyr	275 (278)	4 775 (4 758)
Ungdyr av storfe	315 (326)	6 729 (6 954)
Sauer, 1 år og eldre	503 (495)	35 835 (35 088)
Lam under 1 år	501 (492)	62 640 (61 118)
Geiter, voksne og kje	34 (30)	2 712 (2 379)
Hester over 1 år	84 (72)	390 (402)

Tallene i parentes er for 2014. Kilde: Statens landbruksforvaltning.

Tabellen viser kun små endringer i antall dyr på utmarksbeite fra 2014 til 2015, med unntak av for sau. De fem siste årene har vi sett en svak økning i antall sau på utmarksbeite. Den reelle økningen har trolig vært noe høyere enn det som har fremkommet av søknader om produksjonstilskudd. Dette skyldes at det har vært en del besetninger som har holdt sauene sine på innmarksbeiter i forbindelse

med overgangen til det nyetablerte fjellbeitelaget Flæfjelldrifta nord for Flævatn som ligger i Ål og Hemsedal kommuner. I 2015 var alle disse sauene over på utmarksbeiter i fjellet.

Saueholdet er den største husdyrproduksjonen i Buskerud regnet etter antall bruk med husdyr. Alle kommunene Nes, Ål, Hol, Nore og Uvdal og Lier har over 3 000 søyer (6 831 søyer i Ål per 31. juli 2015). Fra bunnåret 2009 til 2015 har det vært en generell økning på 3 250 søyer i Buskerud.

Økningen har vært størst i de midtre og nedre delene av fylket, foruten Ål av

Hallingdalkommunene. Bortsett fra i kommunene Flå, Nedre Eiker, Hurum og Flesberg ser vi nå en stabil eller positiv økning i de øvrige kommunene. Størst har økningen i antall sører vært i Hemsedal (10 %) og Nore og Uvdal (7 %). Kommunene Ål, Lier og Nore og Uvdal står for den største økningen i antall dyr (stigende rekkefølge). Etter en lengre periode med generell nedgang i antall bruk, 32 prosent fra 2001-2015, registrerte vi seks nye sauebruk i Buskerud i 2015.

Gjennomsnittlig besettingsstørrelse har steget siden 2007 og er nå på 69,7.

Ordningen organisert beitebruk favner alle dyr som faktisk bruker utmarksbeite – også melkende dyr. Tilskuddet beregnes etter antall hjemmankede dyr. Det endelige driftstilskuddet for 2015 ble på henholdsvis kr 15 og 18 per hjemmanka småfe og storfe/hest (samme som de foreløpige satsene). Driftstilskuddet blir utbetalt sammen med ev. annet tilskudd i Regionalt miljøprogram i jordbruksfondet i Buskerud (RMP) i løpet av mars 2016.

Beitelagene har også for 2015 fulgt opp egen rapporteringsordning med innmelding av resultater/data fra beitesesongen. Fylkesmannen berømmer denne innsatsen. Tabell og figurer (se vedlagt) viser en del av dette datamaterialet.

Beitesesongen

Fra 600 medlemmer fordelt på 30 lag, ble det i 2015 sluppet 31 700 sører, 56 700 lam og 4 700 storfe fordelt på fjell-, blandings- og skogsbeiter i Buskerud. Organiseringsgraden er stabil på 90 % for småfe og drøyt 40 % for storfe. Statistikken viser at det ble tapt rundt 2 200 lam og 700 sører på utmarksbeiter i Buskerud i 2015. Dette er en positiv nedgang og gir et gjennomsnittlig lammetap på 3,9 prosent og et totaltap for sau på 3,3 prosent.

Det er store forskjeller mellom fjell- og skogsbeiter når det gjelder lammetap. Gjennomsnittlig lammetap på skogsbeiter var i år 7,1 prosent, mens det på fjellbeiter var 2,2 prosent. Vi må så langt tilbake som til 1994 for å finne tilsvarende lave tap (4,8 %) på skogsbeiter i Buskerud. Tapstallene for lam på fjellbeiter og blandingsbeiter har i år vært lavere enn normaltaket for de samme beitetypene. Også søyetaket, spesielt på skogsbeiter, hadde en gledelig nedgang.

Det er fortsatt beitelagene i kommunene Modum, Sigdal, Øvre Eiker og Krødsherad som har de største tapene. Fire beitelag i de nevnte kommunene hadde lammetap over ti prosent.

Erstatninger for tap av husdyr til rovvilt og fokus på å øke kunnskapsnivået

Fylkesmannen har behandlet 67 søknader om erstatning for tap av sau og lam til fredet rovvilt i 2015. Antall søknader var betydelig lavere enn i 2014 (96 søknader). Søknadene i 2015 fordeler seg på 15 av fylkets 21 kommuner (ingen fra Drammen, Nedre Eiker, Hurum, Røyken, Kongsberg eller Flesberg). Flest søknader kommer fra Lier, Modum, Ringerike og Hol. Samlet omsøkt tap for sører og lam er redusert med henholdsvis 44 og 37 prosent. En del søker har sauene på beite i andre kommuner enn der de har bostedsadresse. Blant annet er flere besetninger fra nedre Buskerud på fjellbeite i øvre del av fylket. Det er gitt erstatning for i alt 710 sører og lam med en samlet utbetaling på 1,6 millioner kroner. Det er det laveste antall erstattete dyr siden 2008 da 1243 sau ble

erstattet.

Det er fortsatt gaupa som er den dominerende skadegjøreren i våre beiteområder. Gaupa står for 72 prosent av de erstattete tapene. Kun rundt 3,5 prosent av sauene ble erstattet som tapt til ulv, mens ingen sau ble i 2015 erstattet som tapt til bjørn eller jerv. Se også <http://www.rovbase.no/>

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Fylkesmannen fikk tildelt 700 000 kroner til tiltak i beiteområder i 2015. Vi mottok i alt 21 søknader med omsøkte samlede kostnader på 1,7 millioner kroner. I hovedsak gjaldt søknadene tilskudd til ferister, sperregjerder, sanke- og skillekve og radiobjeller i rovviltutsatte beiteområder. Samlet søknadsbeløp overgikk langt tildelte midler. Fylkesmannen valgte derfor å foreta en streng prioritering av søknaden for å kunne opprettholde en relativt høy tilskuddsprosent (ca. 45 % av totalkostnadene). Det ble gitt avslag på samtlige ti søknader om tilskudd til drift og/eller innkjøp av elektronisk overvåkingsutstyr som satellittbjeller og andre ikke faste installasjoner i beiteområder. Én søknad ble avvist fordi den var sendt inn etter søknadsfristen.

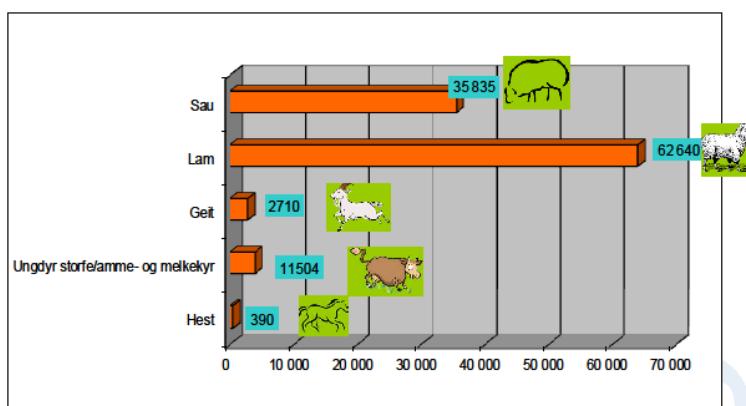
Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovvilt

Fylkesmannen i Buskerud brukte 1,005 millioner kroner på forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak i 2015. Vi mottok 30 søknader om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og fire søknader om midler til konfliktdempende tiltak i 2015. Av disse ble totalt 32 søknader innvilget. Samlet omsøkt beløp var 3,22 millioner kroner. Den største tilskuddsandelen gikk i 2015 til flytting til fjellbeiter, inkl. innmarksbeiter (kr 461 550), dernest tekniske tiltak som radiobjeller (kr 179 000) og bruk av vokterhund på inngjerda beite (kr 85 000).

Tilskuddene til konfliktdempende tiltak gikk til kurs i ulvejakt i regi av Buskerud Bondelag, innkjøp av markeringsvester til vertskommunen for ett av våre to kommunale skadefellingslag og til Rovdyrskolen i Øst- og Sør-Norge ved Bjørneparken Rovdrysenter. På tampen av året mottok vi en søknad fra Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO, som søkte om tilskudd til finansiering av kartleggingsprosjektet «Tapsårsaker hos sau i Nykirke beitelag» i Modum kommune. Nykirke beitelag er blant beitelagene i Buskerud med høyest lammetap de senere årene. Også søyetapene er svært høye. I 2015 var søyetapet seks prosent og lammetapet 18,5. I gjennomsnitt for årene 2013-2015 var lammetapet på 16 prosent. Målet med prosjektet er å kartlegge tapsårsaker hos lam og søyer for å kunne sette inn målrettede tiltak for å begrense tapene. Nykirke beiteområde er et viktig beiteområde i midtre Buskerud med hensyn på både matproduksjon, beredskap og kulturlandskap. Beitelagets medlemmer er svært positive til å delta, og Fylkesmannen vurderer det som viktig å bidra i dette prosjektet. Gjenværende FKT-midler ved fjorårets slutt, ble derfor brukt til å delfinansiere dette prosjektet.

Totalt antall dyr på utmarksbeite i Buskerud, 2015 – fra søknad om produksjonstilskudd 31.07.2015

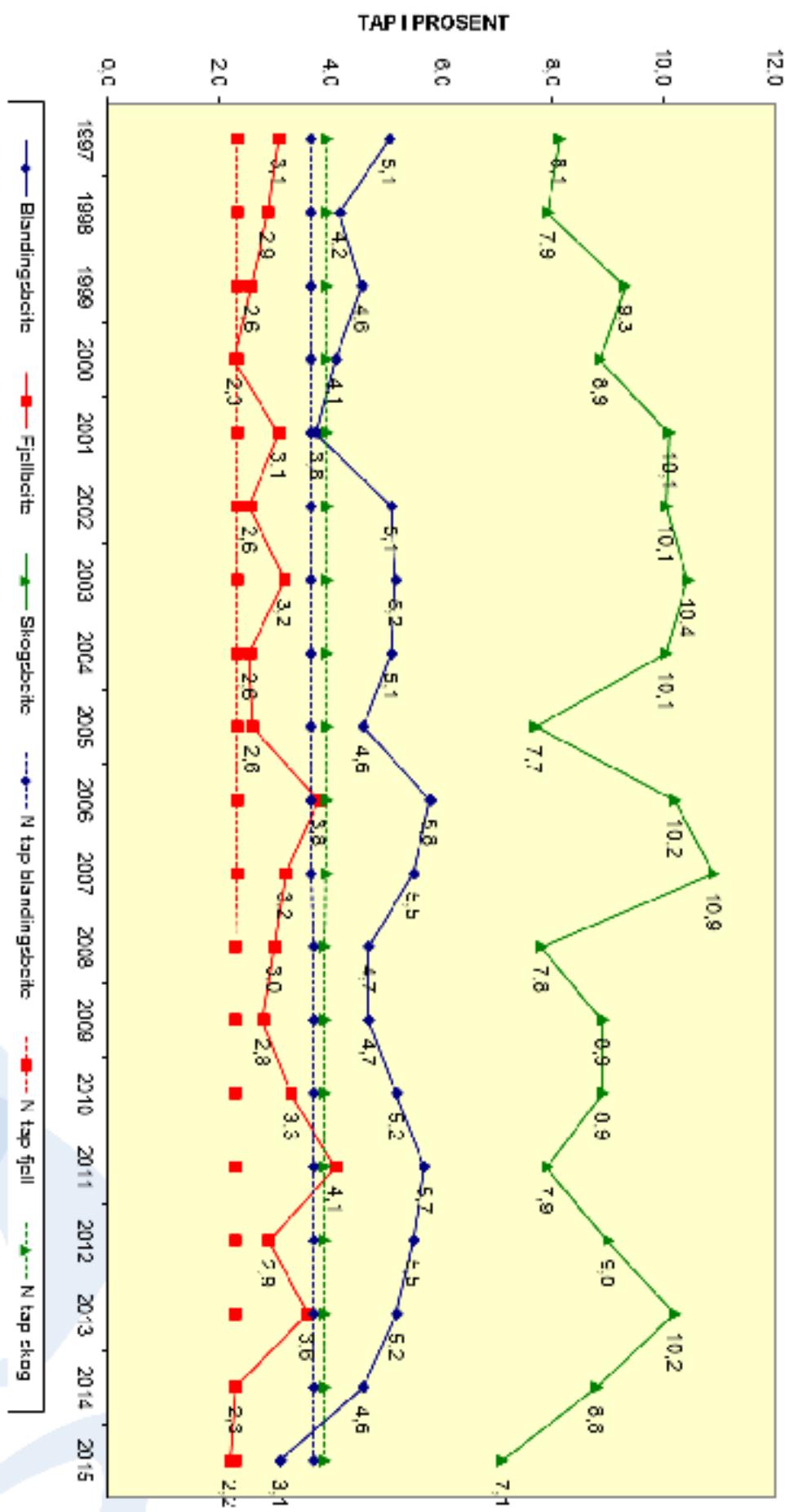

Fylkesmannen
i Buskerud

FM I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÆRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA

UTVIKLING I TAP AV LAM 1996-2015

SETT I FORHOLD TIL NORMALTAP FOR HVER BEITETYPE

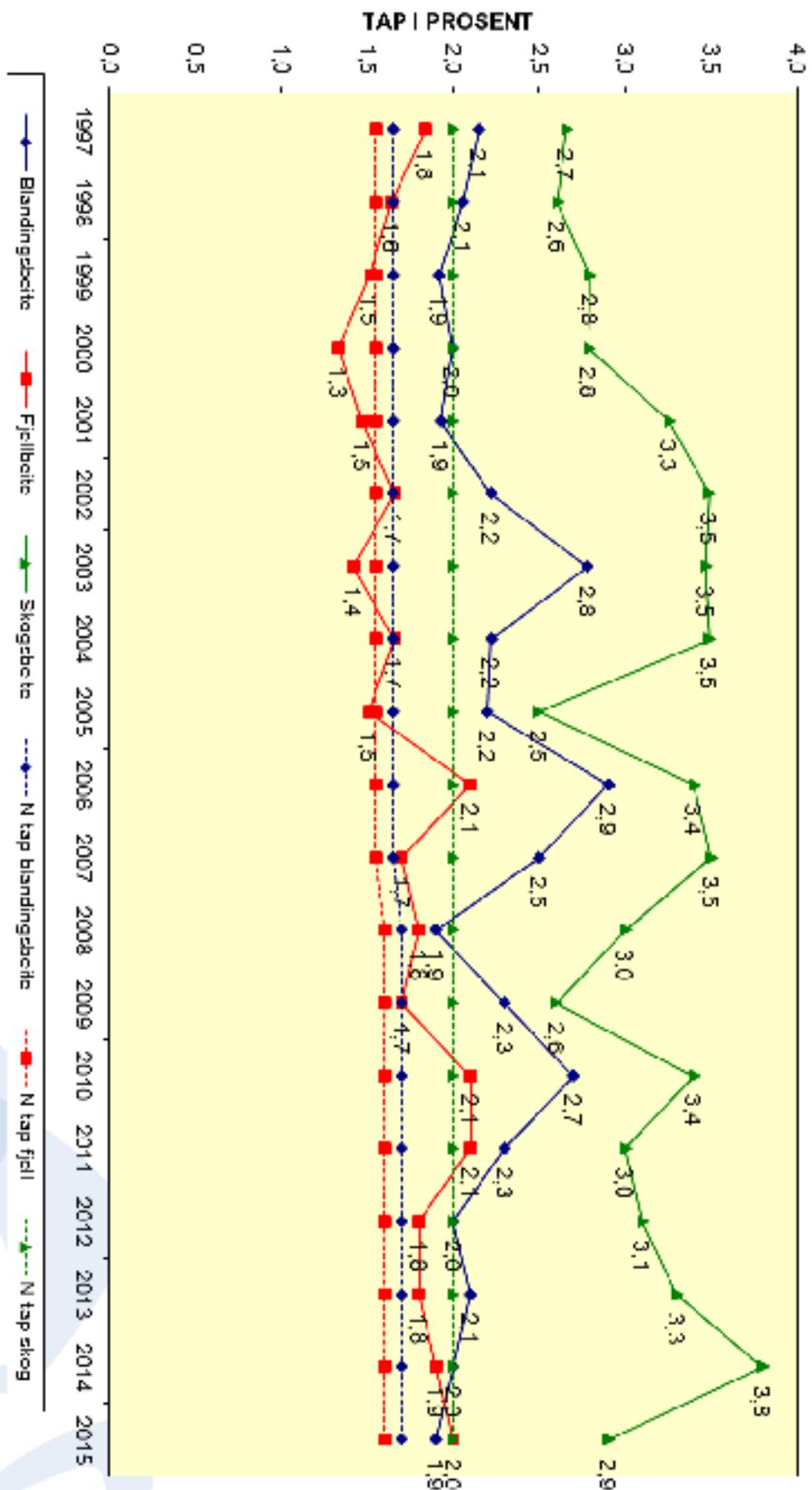

Fylkesmannen
i Buskerud

FM I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÆRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA
UTVIKLING I SØYETAP I BUSKERUD 1996-2015

SETT I FORHOLD TIL NORMALTAP FOR HVER BEITETYPE

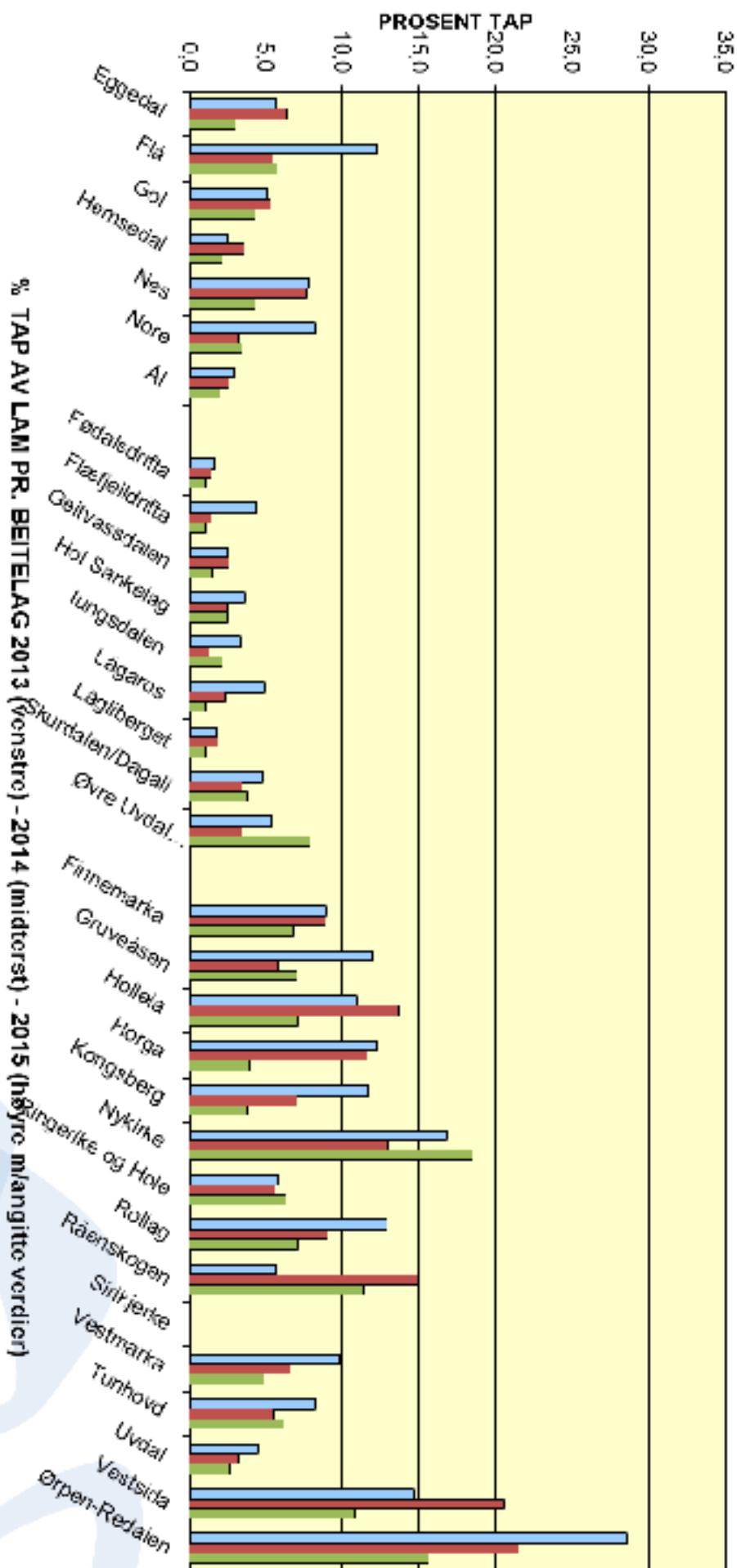

Fylkesmannen
i Buskerud

GJENNOMSNITTIG % LAMMETAP I PERIODEN 2013 - 2015

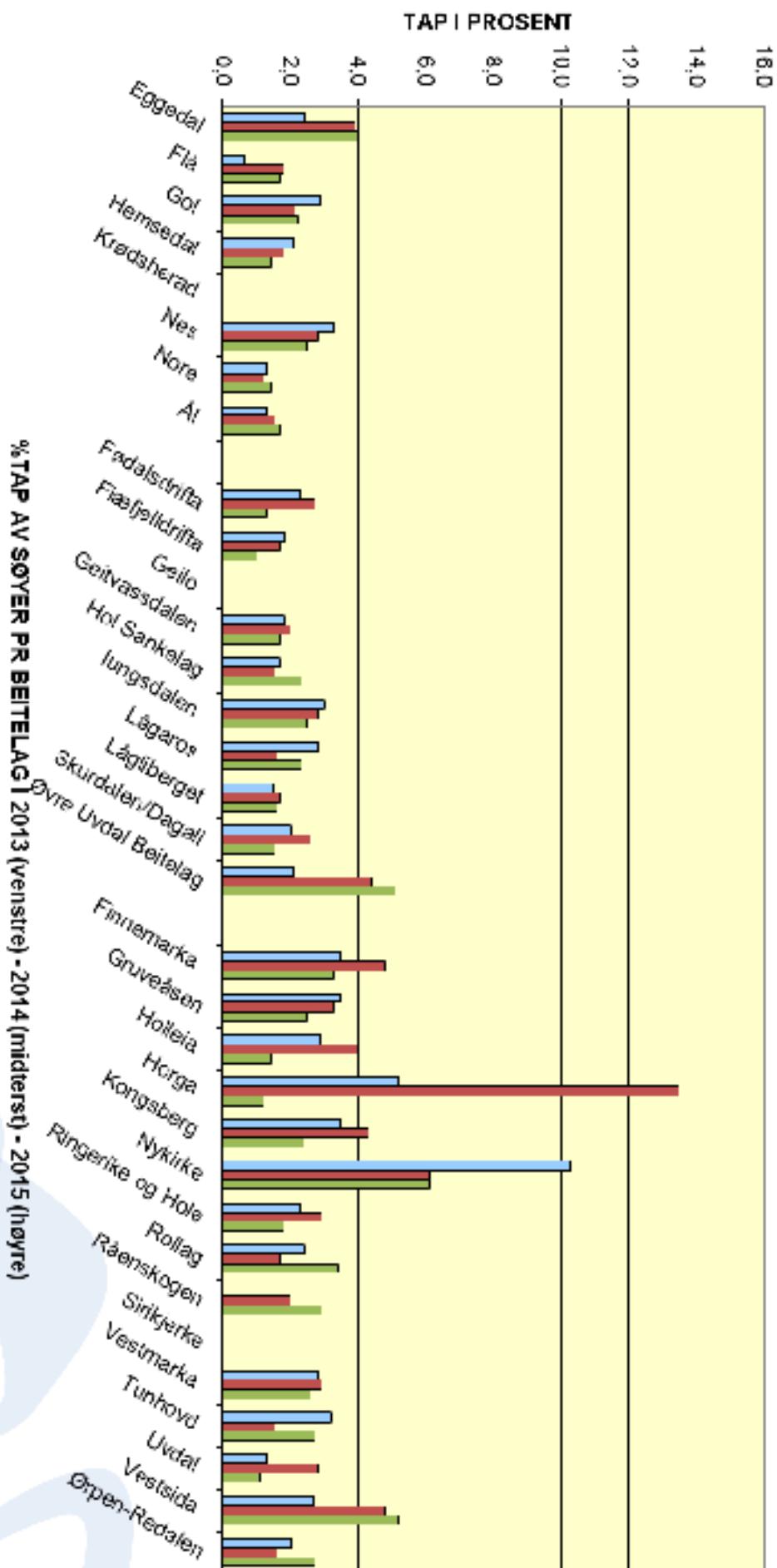
BETELAGA I BUSKERUD GRUPPETTER BEITETYPE:
BLANDINGSBEITE (SKOG/FJELL), FJELLBETE, SKOGSBETE

Fylkesmannen
i Buskerud

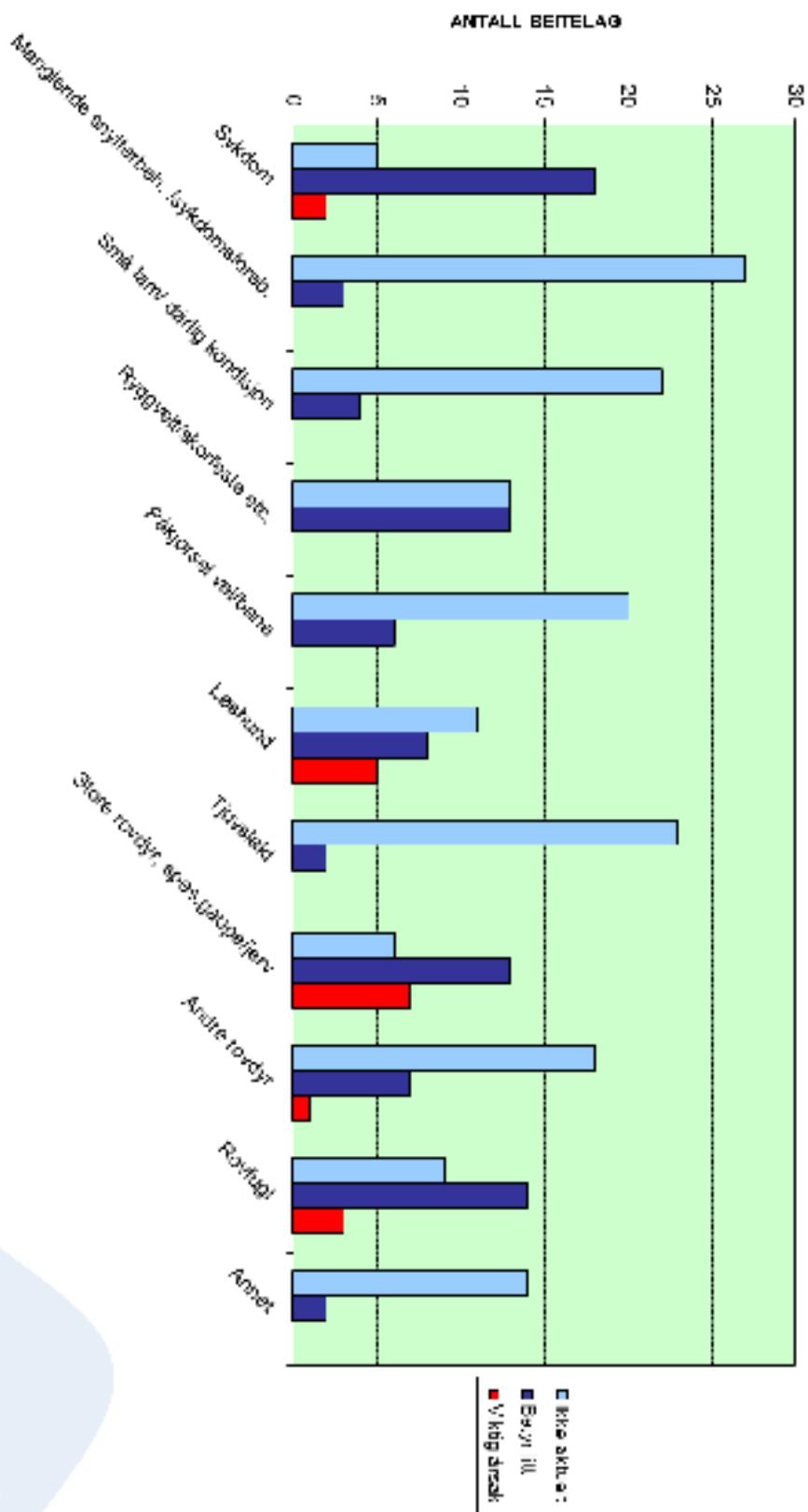
GJENNOMSNITTIG % SØYETAP I PERIODEN 2013 - 2015
BE TELAGA I BUSKERUD GRUPPERT ETTER BEITETYPE.
BLANDINGSBEITE (SKOG/FJELL), FJELLBEITE, SKOGSBEITE

Fylkesmannen
i Buskerud

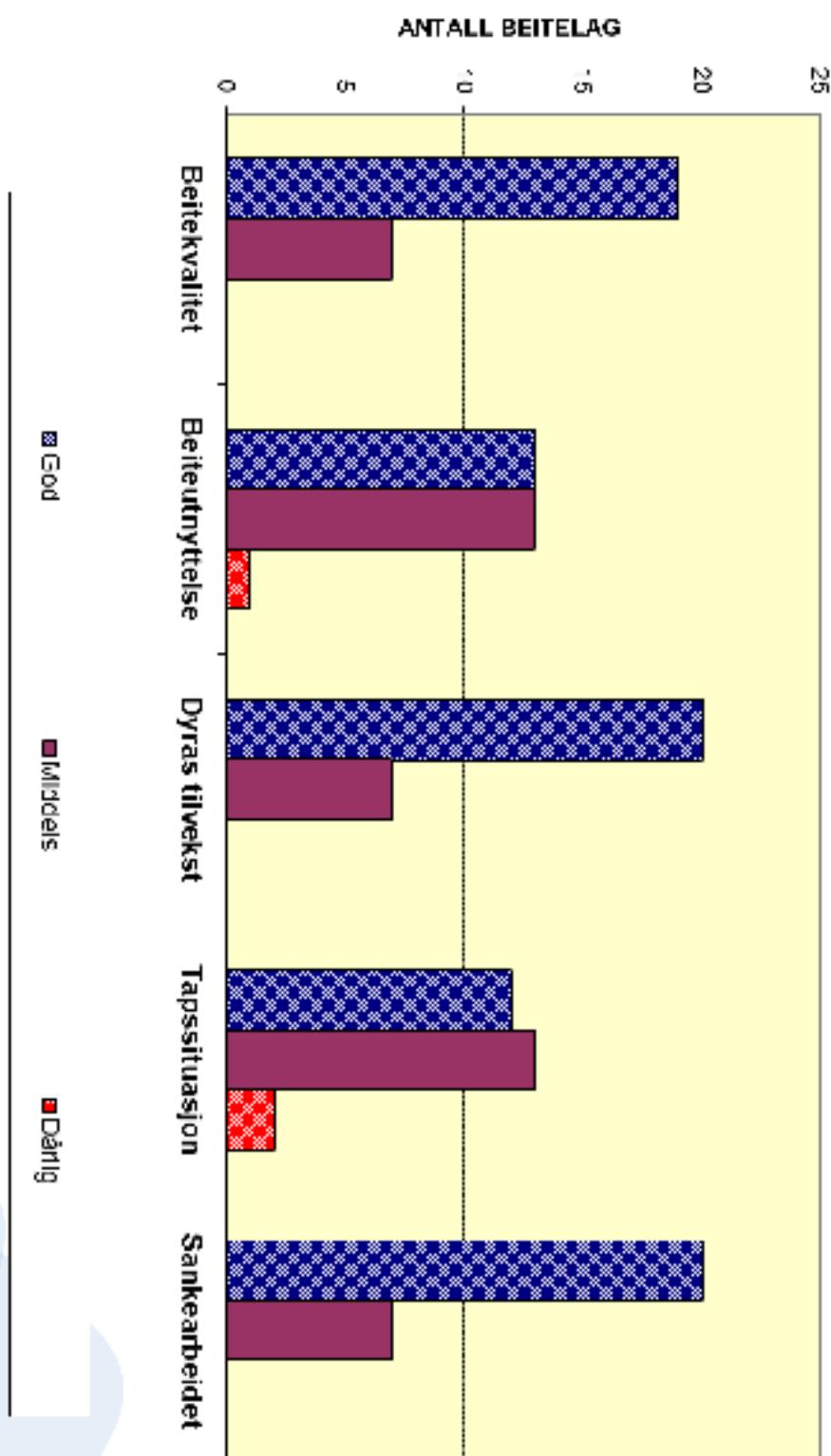
FM I BUSKERUD, I ANLEGG OG NÆRING. INFORMASJON FRÅ BETFAGA
VURDERING AV TAPSAKAR 2015

Fylkesmannen
i Buskerud

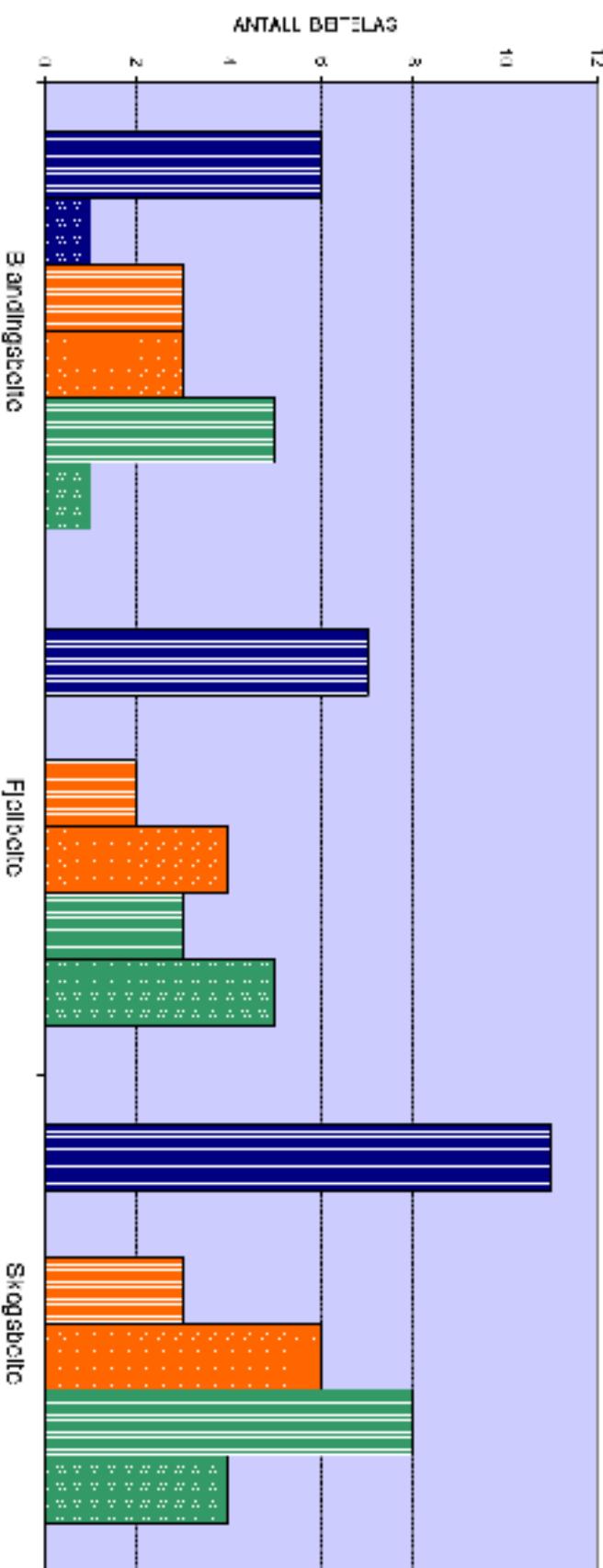
FMI I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÄRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA
BEITELAGAS VURDERING AV BEITESONGEN 2015

Fylkesmannen
i Buskerud

FM I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÆRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA
OMFANG AV TILTAK MOT TAP AV DYR I 2015
GRUPPETTETTER BEITETYPE

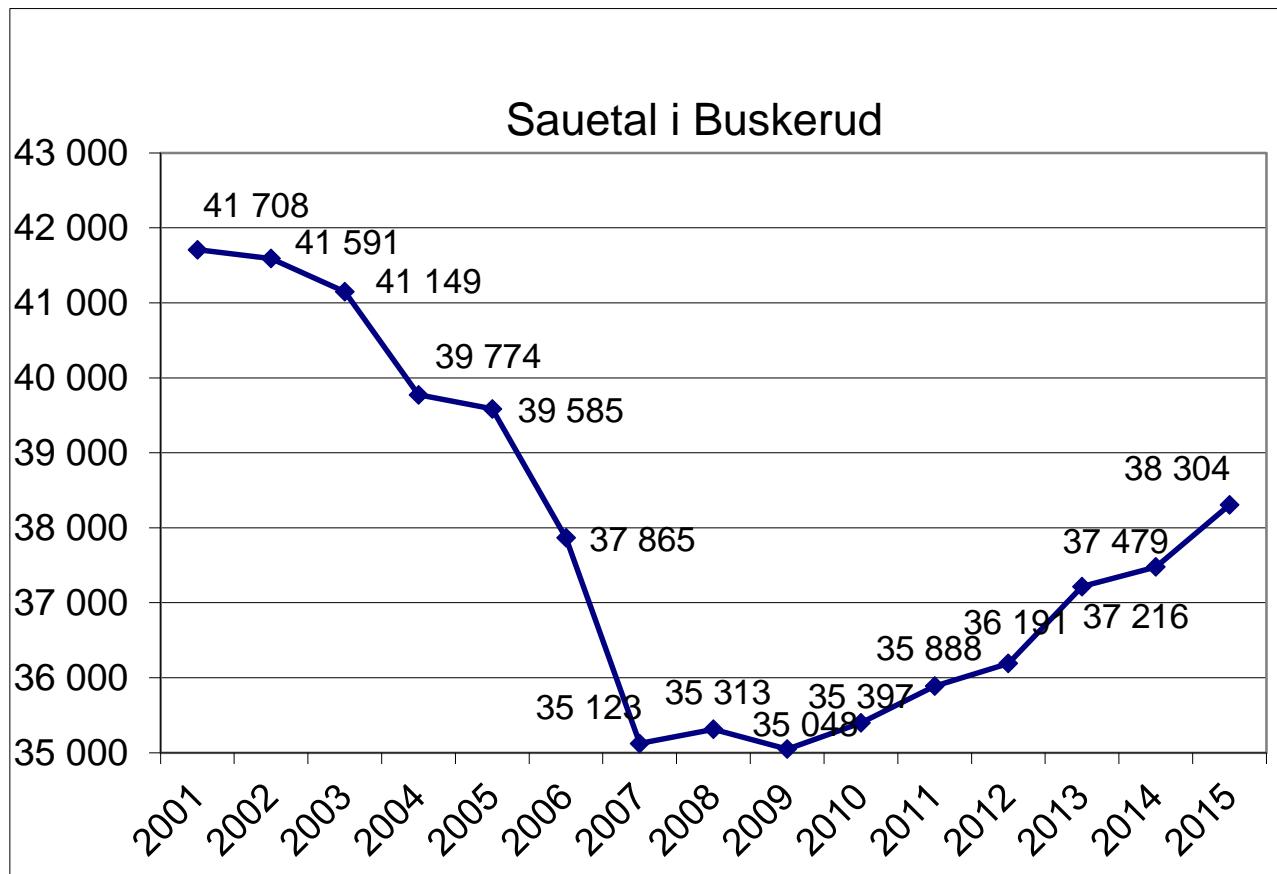
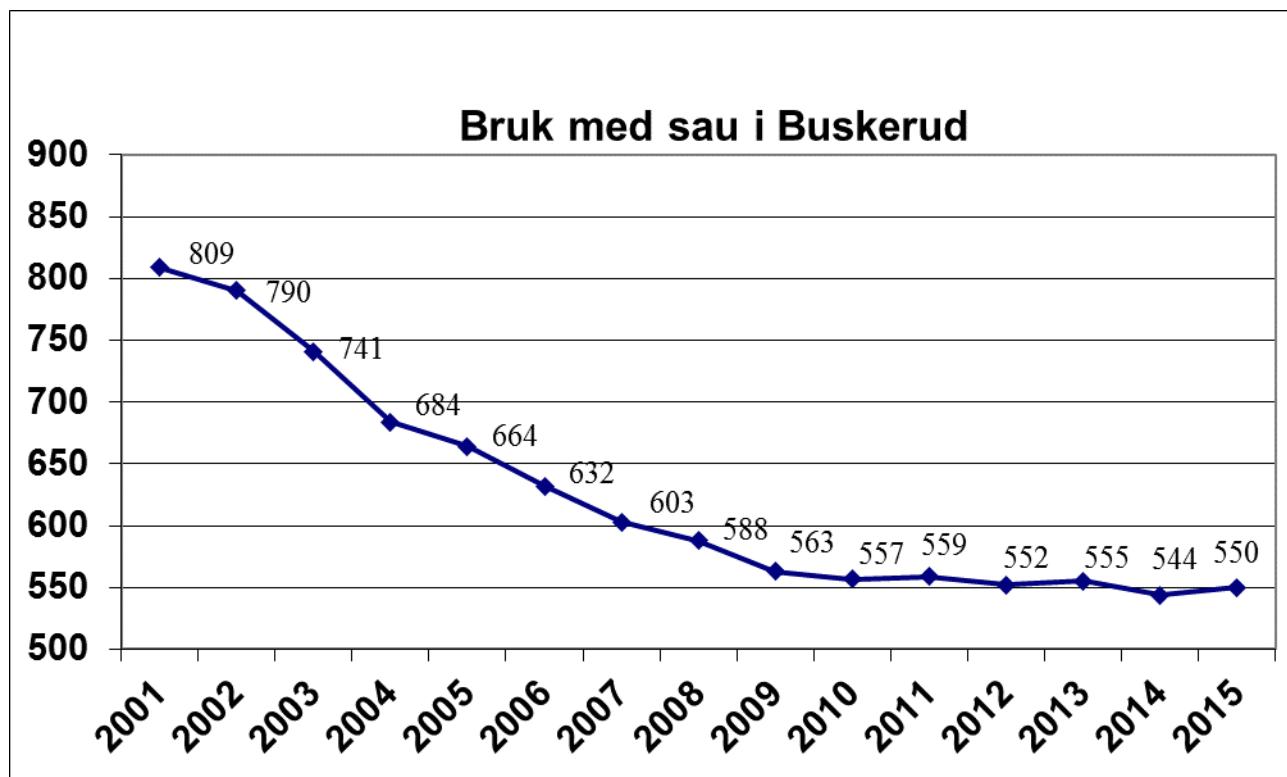
- Ja - tilsk mot tap i SYKDOM
- Nei - ikke spesielt tilsk mot sykdom
- Nei - ikke spesielle tiltak mot ulykker
- Ja - Tiltak mot tap til ULYKKER
- Nei - ikke spesielle tiltak mot rovdyr

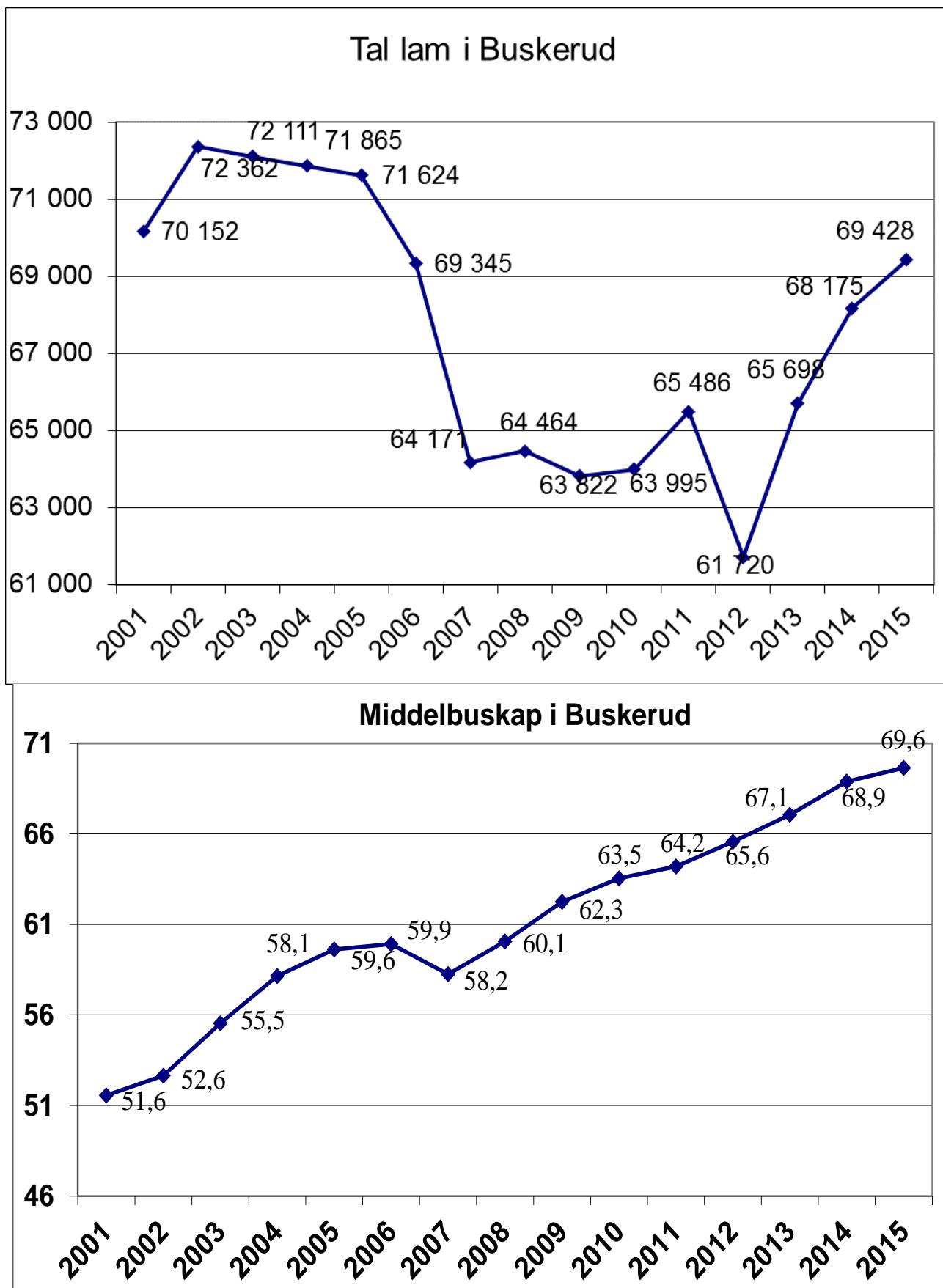
OVERSIKT OVER SLIPTE OG TAPTE DYR I DE FORSKJELLIGE BEITELAG													
	S Ø Y E R						L A M						
	Antall 2014	Antall 2015	End ring	Tap 2014	Tap 2015	End ring	Antall 2014	Antall 2015	End ring	Tap 2014	Tap 2015	End ring	
Finnemarka	Skogsbeite	2723	2854	131	138	94	- 44	4653	4855	202	416	332	- 84
Holleia		525	568	43	21	8	- 13	879	933	54	120	66	- 54
Horga		237	166	- 71	32	2	- 30	328	307	- 21	38	12	- 26
Kongsberg		345	373	28	15	9	- 6	545	554	9	116	21	- 95
Gruvåsen			202	202	5		- 5		470			33	33
Nykirke		502	508	6	29	31	2	776	784	8	97	145	48
Ringerike/ Hole		919	880	- 39	23	16	- 7	1557	1462	- 95	86	92	6
Rollag		874	841	- 33	15	29	14	1464	1414	- 50	132	101	- 31
Råenskogen		204	248	44	4	6	2	286	279	- 7	43	33	- 10
Vestmarka *		1260	1272	12	37	33	- 4	2068	2126	58	137	104	- 33
Tunhovd		339	334	- 5	5	9	4	529	545	16	29	34	5
Uvdal		495	468	- 27	14	5	- 9	825	732	- 93	26	13	- 13
Vestsida		186	155	- 31	9	7	- 2	306	269	- 37	61	39	- 22
Ørpen-Redalen		194	188	- 6	3	5	2	317	288	- 29	64	45	- 19
Sum		8 803	9057	254	350	254	- 96	14 533	15018	485	1 365	1070	- 295
Eggedal	Blandingsbeite	339	320	- 19	13	11	- 2	565	577	12	36	16	- 20
Flå		628	532	- 96	11	9	- 2	1027	838	- 189	56	48	- 8
Gol		1525	1514	- 11	31	33	2	2892	2895	3	154	125	- 29
Hemsedal		1197	1350	153	22	18	- 4	1999	2247	248	72	49	- 23
Nes		3172	3175	3	89	77	- 12	6020	6092	72	459	262	197
Nore		747	764	17	9	11	2	1273	1342	69	41	159	118
Ål		5373	5637	264	77	96	19	9837	10051	214	253	208	- 45
Sum		12 981	13292	311	252	255	3	23 613	24042	429	1 071	867	- 204
Føldalsdrifta	Fjellbeite	1210	1145	- 65	33	15	- 18	2133	2016	- 117	30	22	- 8
Flævatnsdrifta		867	959	92	15	10	- 5	1460	1670	210	21	19	- 2
Geitvassdalen		498	536	38	13	9	- 4	796	847	51	22	13	- 9
Hol Sankelag		4406	4475	69	100	69	- 31	8858	8897	39	216	222	6
Iungsdalen		633	610	- 23	15	15	0	1140	1140	0	13	24	11
Lågaros		384	398	14	6	9	3	604	611	7	14	7	- 7
Lågliberget		641	682	41	8	11	3	1120	1197	77	21	13	- 8
Skurdalen/Dagali		887	931	44	23	14	- 9	1685	1786	101	58	68	10
Øvre Uvdal		182	177	- 5	8	9	1	318	304	- 14	11	24	13
Sum		9 708	9913	205	221	161	- 60	18 114	18468	354	406	412	6
BUSKERUD		31 492	32 262	770	823	670	- 153	56 260	57 528	1 268	2 842	2 349	- 493

* Inkludert i tallene for Vestmarka er Asker og vestre Bærum

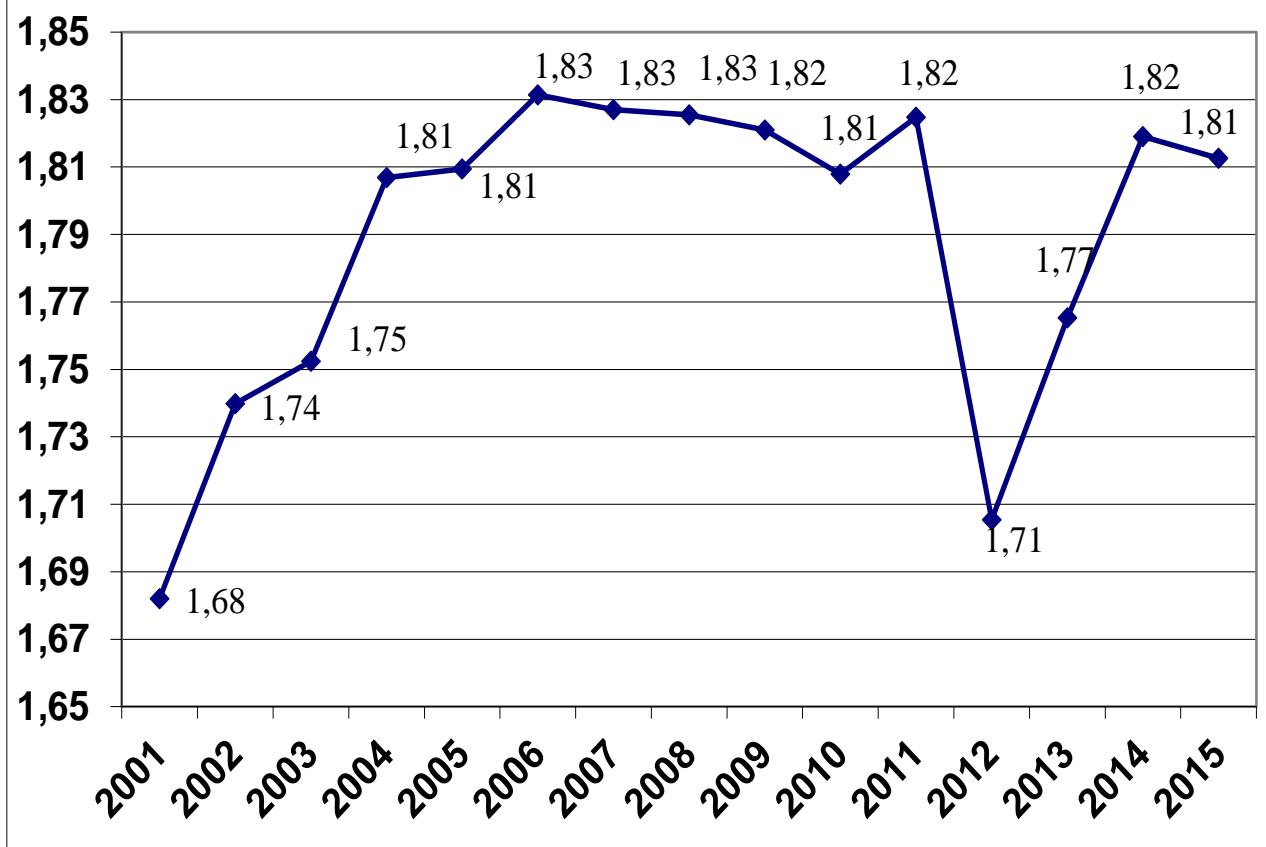
UTVIKLING TAPS% PÅ SOMMERBEITE DE SISTE 5 ÅR												
Beiteland:	2011		2012		2013		2014		2015		Blandingsbeite	
	Lam	Søyer										
Eggedal	7,9	2,6	5,2	4,4	5,3	3,3	6,4	3,8	2,8	3,4		
Flå	9,2	2,2	11,9	8,5	12,3	0,6	5,5	1,8	5,7	1,7		
Gol	5,9	3,0	5,6	4,3	5,3	2,9	5,3	2,1	4,3	2,2		
Hemsedal	5,9	1,9	3,2	2,4	2,4	2,0	3,6	1,8	2,2	1,3		
Nes	7,4	2,3	7,5	5,8	8,0	3,3	7,6	2,8	4,3	2,4		
Nore	9,1	2,7	9,8	6,4	8,2	1,3	3,2	1,2	11,9	1,4		
Ål	3,4	2,2	3,3	2,7	2,8	1,3	2,6	1,4	2,1	1,7		
Fødalsdrifta	2,6	1,8	2,6	2,3	1,7	2,3	1,4	2,7	1,1	1,3		
Flæfjelldrifta			7,2	5,7	4,4	1,8	1,4	1,7	1,1	1,0		
Geitvassdalen	3,9	3,2	0,7	1,4	2,4	1,8	2,8	1,6	1,5	1,7		
Hol	4,7	2,3	2,4	2,1	3,8	1,6	2,4	2,3	2,5	1,5		
Iungsdalen	1,9	2,2	2,4	2,4	3,3	3,0	1,1	2,4	2,1	2,5		
Lågaros	2,7	2,0	3,3	2,5	4,9	2,8	2,3	1,6	1,2	2,3		
Lågliperget	3,9	1,8	1,7	1,5	1,8	1,5	1,9	1,3	1,1	1,6		
Skurdalen/Dagali	4,8	1,8	4,6	3,7	4,8	2,0	3,4	2,6	3,8	1,5		
Øvre Uvdal			4,8	3,6	5,4	2,1	3,5	4,4	1,5	1,7		
Finnmarka	5,8	3,3	7,7	5,9	8,8	3,7	8,9	5,1	6,8	3,3		
Gruveåsen	16,1	2,2	10,6	8,0	12,8	4,1	3,3	5,8	7,0	2,5		
Holleia	12,2	3,1	11,1	7,9	10,9	2,9	13,6	4,0	7,1	1,4		
Horga	7,0	0,0	24,0	18,0	12,2	5,2	11,6	13,5	3,9	1,2		
Kongsberg	11,2	3,7	17,9	12,2	11,7	3,5	21,3	4,4	3,8	2,4		
Nykirke	14,3	4,9	15,3	12,8	16,8	10,3	12,5	5,8	18,5	6,1		
Ringerike og Hole	5,4	2,3	4,4	3,6			5,5	2,5	6,3	1,8		
Rollag	8,4	1,8	8,8	5,9	12,9	2,4	9,0	1,7	7,1	3,5		
Råenskogen	8,6	2,8	14,2	8,2			2,0	15,0	11,8	2,4		
Vestmarka sambeite*	7,1	3,6	5,6	4,7	9,8	3,0	2,9	6,6	4,9	2,6		
Tunhovd	4,3	3,5	6,4	4,8	7,5	3,2	5,5	1,5	6,2	2,7		
Uvdal	6,1	2,1	3,5	2,6	4,5	1,3	3,2	2,8	2,7	1,1		
Vestsida	5,5	1,1	19,1	15,0	12,9	2,7	19,9	4,8	14,5	4,5		
Ørpen-Redalen	10,6	7,3	24,5	14,4	28,6	2,0	20,2	1,6	15,6	2,7		

* Inkludert i tallene for Vestmarka er Asker og vestre Bærum

Middel lammetal i Buskerud

Klassifisering 2015																			
Kommune	Antall	Slakte vekt	Kr pr kg	Kr pr skrott	Kr totalt	E	E-	U+	U	U-	R+	R	R-	O+	O	O-	P+	P	P-
Kongsberg	659	19,6	48,51	951	626 671	3	8	42	127	167	163	71	47	25	5	1			
Drammen/Lier	1 888	20,2	48,83	985	1 818 630		5	69	295	608	590	231	62	17	8	2	1		
Ringerike	2 472	19,3	47,97	928	2 294 013	1	4	75	257	569	682	463	248	125	40	7	1		
Modum/Hole	2 203	19,5	47,42	923	1 984 691		1	83	318	681	578	278	157	70	22	6	9		
Eiker	720	19,8	48,07	952	664 493		39	92	184	191	100	64	32	10	7	1			
Hurum/Røyken	827	20,5	46,85	961	812 596		2	62	187	231	194	91	44	15	1				
Krøds herad	520	18,6	49,26	919	477 706		5	41	112	152	90	53	36	22	5	4			
Flå	799	19,1	47,28	904	722 338		7	52	177	241	181	97	30	7	3	4			
Nes	5 049	20,1	47,89	963	4 861 148	1	4	39	391	963	1 577	1 151	553	242	96	20	9	3	
Gol	2 247	20,2	48,24	976	2 191 956	2	15	185	449	643	525	243	103	67	11	3	1		
Hemsedal	1 982	20,1	47,54	957	1 896 321	3	17	147	427	533	339	204	156	136	16	4			
Ål	9 216	20,9	48,69	1 017	9 374 334	16	148	1 208	2 356	2 718	1 664	646	289	140	24	6	1		
Hol	6 636	21,1	48,54	1 024	6 797 404	3	50	582	1 424	2 056	1 438	624	277	139	30	12	1		
Sigdal	1 915	19,3	48,38	932	1 784 765	1	12	110	308	511	465	229	135	87	37	14	6		
Flesberg/Rollag	997	20,4	47,53	968	909 949		1	22	86	189	290	235	118	47	8	1			
Nore og Uvdal	4 710	19,5	48,29	943	4 442 587	4	39	350	845	1 268	1 056	550	365	188	26	12	6	1	
Buskerud	42 840	20,1	48,27	972	41 659 601	1	37	346	3 413	8 298	12 264	9 657	4 752	2 440	1 236	270	91	34	1

Klassifisering ull 2015		A1	B1	B2	C1	C2	C1s	C2s	C1	F1	F2	F1s	F1p	G	H1	H2	H3	V	Uk	Kg	Verdi	
Kongsberg		17	200	20	289	139	226	324	67	16	10	9	20		171	68	6	29		1 610	43 969	
Drammen/Lier		237	2 499	448	4 734	1 198	186	1 251	19	81	2	8	1	57	35	2 109	722	303	917	11	14 819	498 153
Ringertike		118	1 331	430	3 422	1 106	523	1 895	82	135	547	640	69	441	173	2 017	434	287	1 440	7	15 097	436 582
Modum/Hole		458	1 355	251	3 230	1 120	599	1 180	37	99	3	6	65	83	125	1 704	335	319	1 387	52	12 409	374 506
Eiker		71	1 005	260	1 389	521	73	624	11	39	13	7	8	9	735	208	264	743	21	6 000	176 812	
Røyken/Hurum		19	447	122	703	224	93	284	49	80	4	24	47	55	391	139	47	48	6	2 778	87 310	
Krødsherad		46	410	40	774	252	21	58	6	37	2	1	2	9	385	125	75	87		2 330	81 129	
Flå		206	435	116	1 038	359	230	251	36	49	23	51	12	3	577	171	27	190		3 772	123 165	
Nesbyen		698	2 220	326	5 455	1 259	347	1 552	140	540	475	301	285	4	73	2 768	698	251	731		18 123	616 682
Gol		325	1 201	141	2 426	611	340	555	57	341	50	73	51	30	1 187	337	189	184	14	8 112	288 135	
Hemsedal		86	965	53	1 803	373	291	915	52	234	9	14	97	1	906	332	12	145		6 290	204 704	
ÅL		1 768	4 873	431	14 536	2 286	857	2 166	224	1 200	729	497	251	14	234	6 709	1 510	776	923	15	39 999	1 466 304
Høi		84	3 510	228	7 530	1 137	386	1 046	87	951	130	61	160	51	3 719	1 221	47	280		20 626	765 804	
Sigdal		78	977	206	2 599	998	368	696	56	174	9	41	34	3	11	1 361	317	93	226		8 247	273 156
Flesberg/Rollag		251	239	191	513	316	15	252	7	54	250	360	12	44	619	142	116	248		3 628	104 824	
Nore og Uvdal		664	2 697	258	4 642	1 178	447	1 858	91	636	316	137	182	77	9	2 537	851	170	512	13	17 273	581 093
Buskerud		5 126	24 361	3 521	55 083	13 077	4 999	14 907	1 023	4 665	2 558	2 238	1 293	738	811	27 894	7 609	2 982	8 090	138	181 113	6 122 327
		</td																				

Arsregnskap 2015

v/Sigmund Waaler Røed Buskerud sau og geit

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EGENKAPITAL OG GJELD			
Annen egenkapital		317 086	360 636
Udisponert resultat (ikke postert)		20 238	-28 904
Sum opptjent egenkapital		337 354	321 631
Sum egenkapital		337 354	321 631
Gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		-1 258	47 360
Sum annen langsiktig gjeld		-1 258	47 360
Leverandørgjeld		0	-50 000
Skyldig offentlige avgifter		24 276	20 766
Sum kortsiktig gjeld		24 276	-29 234
Sum gjeld		23 018	18 126
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		360 372	339 757

Årl 16/2. 2016
Rekneskaps er runder til og gir ikke
i orden.

Barbo Dusegaard
Vest Søndegård

Årsregnskap 2015

v/Sigmund Waaler Røed Buskerud sau og geit

Note	31.12.2015	31.12.2014
------	------------	------------

Balanse

EIENDELER

Anleggsmidler

Omlepsmidler

Kundefordringer

-194 205

-207 769

Sum fordringer

-194 205

-207 769

Bankinnskudd, kontanter o. .

554 578

547 526

Sum bankinnskudd, kontanter o.l.

554 578

547 526

Sum omlepsmidler

360 372

339 757

SUM EIENDELER

360 372

339 757

Årsregnskap 2015

v/Sigmund Waaler Røed Buskerud sau og geit

Note	2015	2014
------	------	------

Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader

Salgseinntekter

146 060

129 540

Annen driftsinntekt

6 795

-7 295

Sum driftsinntekter

153 755

122 245

Lønnskostnader m.m.

71 345

63 650

Annen driftskostnad

64 940

93 784

Sum driftskostnader

136 285

157 414

Drifteresultat

17 487

-35 168

Finnsinntekter og finanskostnader

Annen renteinntekt

2 801

6 264

Resultat av finansposter

2 801

6 264

Resultat før skattekostnad

20 268

-28 904

Ordinært resultat

20 268

-28 904

Ekstraordinære inntekter og kostnader

Araoverskudd (Årsunderskudd)

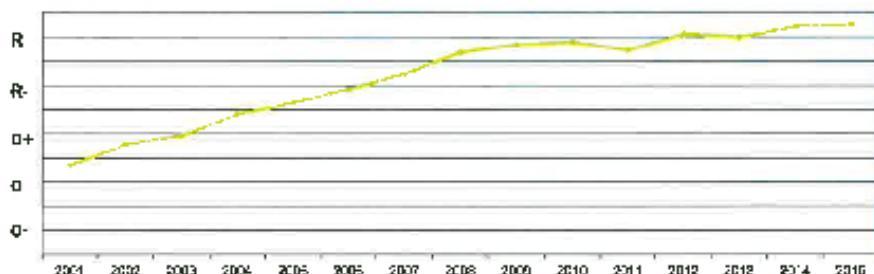
20 268

-28 904

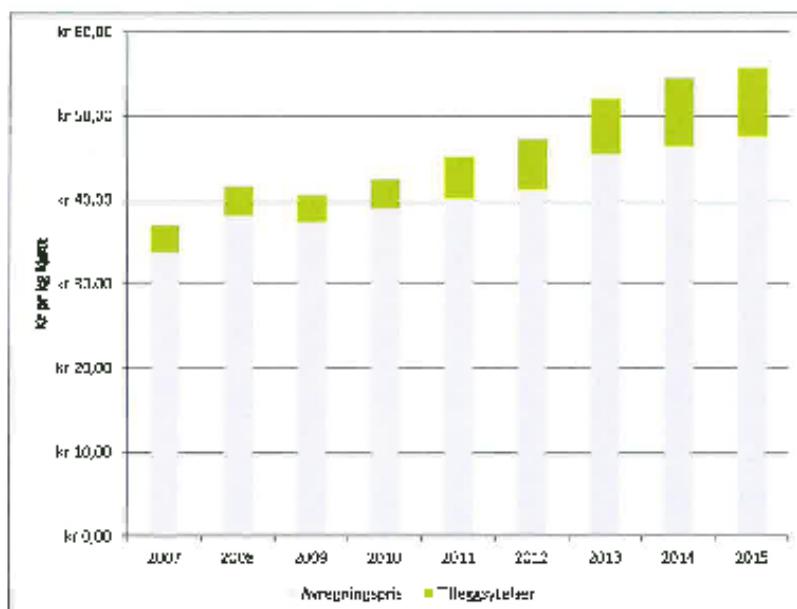

Satsing på lammeringer, fag og økonomi gir resultater!

Middel klasse lam i Nortura

Utvikling i middelpriis på lamm i Nortura inkludert tilleggsytelser fra 2007-2015

Nortura - best i det lange løp!
medlem.nortura.no/smaaf/

